

Framlegg til Landbruksplan Austrheim

Utviklingen i landbruket i Austrheim

For siste søknadsomgang for produksjonstilskot i jordbruket, 20.01.2015 var det 29 søkerarar. Tal søkerarar har holdt seg jamt siste åra men utviklingen går mot færre men større bønder. Andelen leigejord er stor og få bønder driv mange gardar. Som ein ser av statistikken er tal mjølkekyr gått ned mens tal ammekyr har gått opp. Det er få bønder med melkeproduksjon i Austrheim og pr dags dato ingen lausdriftsfjøs. Tal storfe i alt har gått ned lenge men har dei siste åra gått oppover igjen, og fleire bønder satsar no på ammekyr og oppal av storfe. Tal sauvar har holdt seg jamt sista åra men dei siste åra er det auke i utegangarsau/villsau og nedgang i tradisjonelt sauehald.

	Husdyr, etter region, husdyrslag, tid og statistikkvariabel						
	1969 Husdyr	1979 Husdyr	1989 Husdyr	1999 Husdyr	2004 Husdyr	2009 Husdyr	2013 Husdyr
1264 Austrheim							
Storfe i alt	862	660	575	551	459	353	492
Kyr i alt	404	250	224	205	153	146	190
Mjølkekyr	:	:	:	166	117	80	47
Ammekyr	:	:	:	39	36	66	143
Andre storfe	458	410	351	346	306	207	302
Sauer over 1 år	1 045	1 169	1 376	1 274	925	960	1 042
Alssvin	0	0	0	0	0	0	0
Høner	2 929	2 800	2 180	2 724	:	0	0

Fotnote(r):

Tegnet : betyr at tall kan ikke offentliggjøres. Før 1999: Omfatter jordbruksbedrifter med minst 5 dekar jordbruksareal i drift. F.o.m. 1999: Omfatter også jordbruksbedrifter med mindre enn 5 dekar jordbruksareal i drift, i hovedsak samdrifter og hagebruk.

	Jordbruksbedrifter, etter region, husdyrslag, tid og statistikkvariabel						
	1969 Jordbruksbedrifter r med husdyr	1979 Jordbruksbedrifter r med husdyr	1989 Jordbruksbedrifter r med husdyr	1999 Jordbruksbedrifter r med husdyr	2004 Jordbruksbedrifter r med husdyr	2009 Jordbruksbedrifter r med husdyr	2013 Jordbruksbedrifter r med husdyr
	1264 Austrhei m						
Husdyr i alt	192	127	83	53	36	23	26
Storfe i alt	127	51	30	21	17	10	13
Kyr i alt	108	24	19	19	14	10	13
Mjølkekyr	:	:	:	10	7	5	4
Ammekyr	:	:	:	10	8	6	10
Andre storfe	120	51	30	20	16	10	13
Sauer over 1 år	143	89	58	35	21	15	17
Alssvin	0	0	0	0	0	0	0
Høner	51	3	3	3	:	0	0

Fotnote(r):

Tegnet : betyr at tall kan ikke offentliggjøres. Før 1999: Omfatter jordbruksbedrifter med minst 5 dekar jordbruksareal i drift. F.o.m. 1999: Omfatter også jordbruksbedrifter med mindre enn 5 dekar jordbruksareal i drift, i hovedsak samdrifter og hagebruk.

	Jordbruksareal (dekar), etter region, vekst, tid og statistikkvariabel						
	1969	1979	1989	1999	2004	2009	2013
	Jordbruksareal	Jordbruksareal	Jordbruksareal	Jordbruksareal	Jordbruksareal	Jordbruksareal	Jordbruksareal
1264							
Austrheim							
Potet	132	78	19	0	0	0	0
Grønför- og silovekstar	26	26	53	0	:	0	0
Grønsaker på friland	1	3	0	0	0	0	0
Eng til slått og beite	7 864	6 058	5 235	5 223	:	4 761	4 818
Fulldyrka eng	4 757	3 721	3 626	3 118	:	2 556	2 438
Anna eng og beite	3 107	2 337	1 610	2 105	:	2 205	2 380

Fotnote(r):

Tegnet : betyr at tall kan ikke offentliggjøres. Før 1999: Omfatter jordbruksbedrifter med minst 5 dekar jordbruksareal i drift. F.o.m. 1999: Omfatter også jordbruksbedrifter med mindre enn 5 dekar jordbruksareal i drift, i hovedsak samdrifter og hagebruk.

vekst

Grønför- og silovekstar

Rotvekstar til før er inkludert i grønför og silovekstar fra 2000.

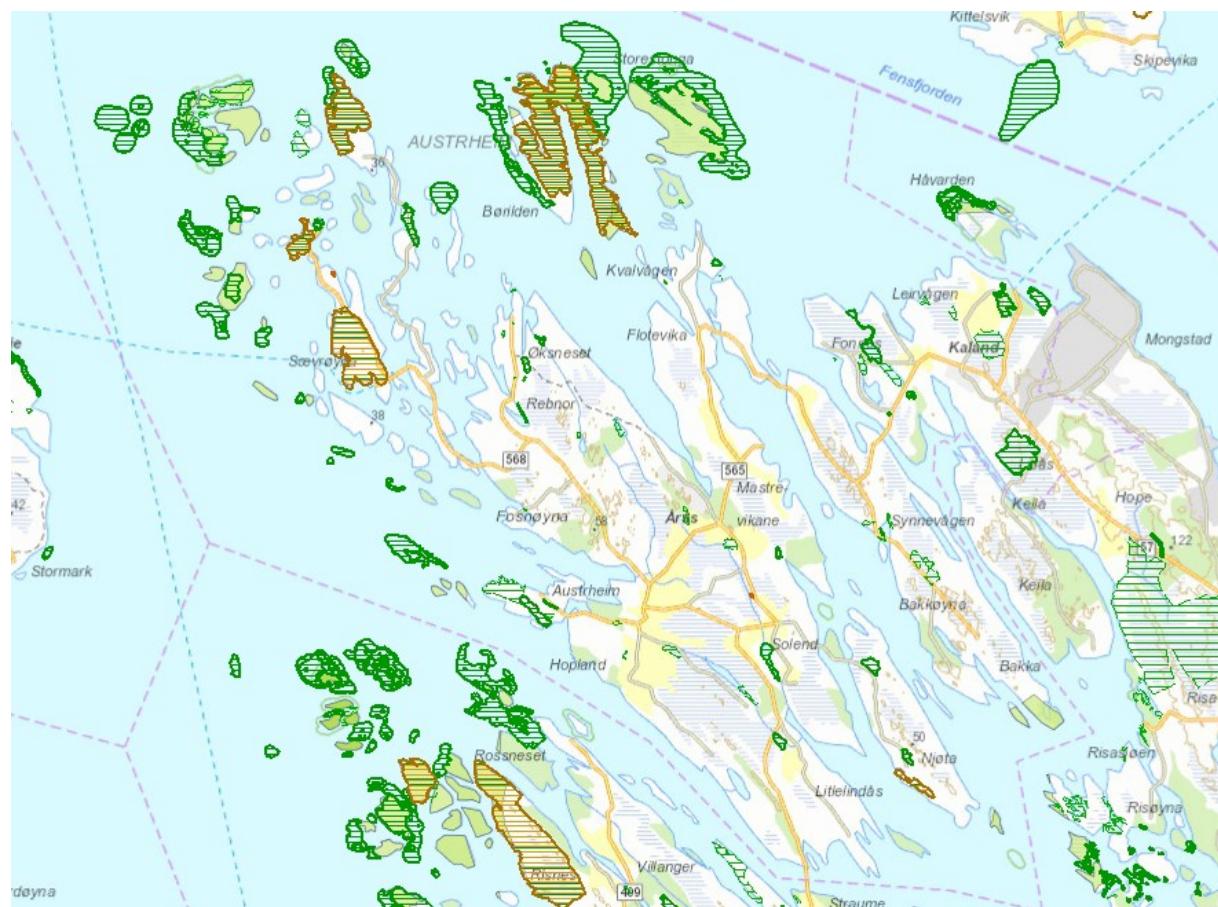
Sjølv om landbruket er ei lita næring i forhold til storindustrien på Mongstad er landbruket ei viktig næring i Austheim og landbruket har mange positive bieffektar både på sysselsetting i andre næringar og ikkje minst for kulturlandskapet. For å oppretthalde kommunens visjon om eit ope landskap er det viktig å beholde beitedyra og fortsatt utnytta utmarken til beite. Dette er også viktig som brannførebyggjande tiltak.

Det bør defineres område som skal nyttast til beite og område som skal nyttast til skog i kommuneplan.

Kystlynghei

Kystlynghei er no ein utvald naturtype. Austrheim kommune har mykje kystlynghei, men mykje er diverre i ein attgroingsfase grunna lite beiting og skjøtsel og spreiing av sitka. Lyngheia på Krossøy kanskje er den best bevarte og har A-verdi i Naturbase, øvrige lokaliteter på kartet under har B-verdi, dette gjelder kystlynghei på Sævrøy, Baløy, Børilden og Njøten. Austrheim har kystlynghei mange andre plasser og denne er også viktig å ta vare på. Fylkesmannen i Hordaland publiserte ein kartlegging av kystlynghei i Hordaland i 2012, her finn ein meir om kystlyngheia i Austrheim.

Einaste måte å oppretthalde kystlyngheia på er ved bruk, altså beiting med villsau og jevnlig sviing.

Tilskotsordningar i landbruket

Produksjonstilskot – Tilskot til produksjon, utmålt etter antall daa dyrka jord og antall dyr. For å få produksjonstilskot skal jorda drivast og det skal produseres slakt, livdyr eller mjølk. For å vere berettiga produksjonstilskot må ein og fylla visse vilkår for drift, miljø og kulturlandskap.

Regionalt miljøprogram – RMP er ein tilskotsordning der føremålet er å bidra til at kulturlandskapet vert halde i hevd og at jordbruken vert drive på ein miljømessig forsvarleg måte. Frå RMP kan ein få tilskot til td skjøtsel av kystlynghei, steingard og styvingstre, dyr på fjellbeite og miljøvenleg spreiing av husdyrgjødsel.

Spesielle miljøtiltak i landbruket – SMIL -Føremålet er å ivareta natur- og kulturminneverdiane i kulturlandskapa til jordbruken, samt redusere forureininga frå jordbruken utover det som blir forventa gjennom vanleg jordbruksdrift. I Austheim vedtal Landbruksfagrådet kva tiltak midlane kan nyttast til innanfor dei rammane som vert sett nasjonalt. SMIL-midlane har stort sett vore nytta til rydding av beite, skjøtsel av kystlynghei, og til oppsett av gjerde.

Kommunale midlar til landbruk er ei ordning der kommunen har avsett midlar til tiltak i landbruket. Retninglinjer for løyving av desse midlane har vore fastsett av Landbruksfagrådet og dei har sstort sett vore nytta som SMIL-midlane men og til tiltak som fjerning av sitkagran og grøfting. Løyving av kommunale midlar til landbruk har vore forskjellige frå år til år. Det ville vere ønskjeleg med ein fast sum kvart år.